

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enarrationes Novae D. Martini Lutheri in Ionam
Prophetam**

Jonas, Justus

Haganoæ

Quis scit si co[n]uertatur & ignoscat Deus &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36521

Latine sordidas uestes induere, seu incedere sine
ornatu, pullatum in luctu esse. Sed non est ut hic tan-
tum de saccis, & sordido panno somnies. Saccū in-
duere, est lugere, ut Hieremias dicit, Induam cœlos
sacco, id est, obscurabo, nubes inducam. Apo. ca. 5.
dicit, Solem denigratum ut saccum. Eiusmodi He-
braismos alias inuenies. Sic panem & aquam scri-
ptura vocat uictum & potum. Item sedere in cine-
re, uocat humiliari, non elatum, non lætum & ere-
ctum uolare, sed tristem incedere. Non quod ad ca-
minum, aut focum in cinere sederint, non quod om-
nes isti Niniuit & sordidis saccis induti fuerint, sed
cum non sit tenuior uictus, quam aqua & panis, no
uillor uestis quam saccus, non abiectior locus quam
puluis & cinis. His figuris uerborum omnis tenui-
tas & uilitas ciborum, uestium & locorum signifi-
catur: sicut Esaias de Babylone dicit, Humiliare Ba-
bylon, humiliare, sede in cinere.

Quis scit si cōuertatur & igno-
scat Deus &c.

Hic Rex loquitur, quasi dubitet & non credat,
non certus sit Deum futurum propitum, quod ta-
men est contra naturam fidei, quā oportet esse cer-
tam. Respōdeo, Rex non dubitat, alias non tam se-
rio fuisset humiliatus. Qui enim dubitat, is non sic

I

IN IONAM

invocat Deum, nec tam serio poenitet. Verum scilicet cor uere contritum, quod iam incipit credere, si adhuc aliquatenus luctetur cum desperatione, quasi nondum potum uictoria, ideo tale cor loquitur quasi adhuc incertum sit. Et uerba regis hic quoque sonant, quasi nondum res in uado sit, sed adhuc luctetur secum, et tamen scintilla est ibi fidei. Nam si prorsus nulla ibi fides esset, tunc non expectaret in tanto aestu temptationes. Ideo haec uerba magis indicant, ibi adesse fidem, quae adhuc timeat et luctetur, sed tamen bonitatem Dei ob oculos habeat, quemadmodum dicit, *Quis scit si Deus?* et cetera. quasi dicaret, est adhuc aliqua ibi abscondita misericordia. Non est, ut hic tractare uelimus haec acumina questionum et argumentorum, Quomodo Deus possit conuerti et poenitere, cum sit incommutabilis, quibus inanibus questionibus quidam hinc ualde tormentant, et ipsi sibi reddunt tales locos asperos et difficiles. Multo magis hic respiciamus potius exemplum hoc, quam egregia et magna fides in Niuitis sit. Qui non tantum ad prædicationem Iona illico credunt fore, ut Niniue subuertatur, sed et audent sperare gratiam et misericordiam, hi qui nullam promissionem, sed tantum minas audiunt. Primum per se, id est, longe maximum, ad unius contempti hominis prædicationem potentissimum haec

Mons.

Monarcham, Regum regem, & totam hanc ciuitatem agnoscere peccatum suum, deinde tam ex animo Deum sic timentes, humiliari, ut ne cogitent, nec obijcant Ionae quare ipsis pre alijs urbibus & insulis gentium tantum impendeat malum. Quam si ne fronte, quam per omnia securae fuerunt ad uerbum Loth Sodoma & Gomorrha, quam dura cerus ce Pharaon contra Mosen & Aaron, quam occato & indurato corde Hierusalem contra Apostolos & Christum, quam crudeliter saeuist, & in hunc die sauit Roma contra uniuersum nomen Christianum, quantum sanguinis fudit. Quam inaudita tyrannide & crudelitate iam quoque principes et Episcopi per sequuntur Euangelium. Quid multas reliqui homines in toto mundo meri sceleratissimi peccatores, immo diaboli uideri possint praे his Niniuitis, quos angelos diceret. Secundo, & hoc maximum est, quod in tali angustia & tentatione non desperant, cum nullas habeant promissiones. Nam quo Verbo gratie usquam innitatut hi gentiles: tot prophetas, tot Apostolos, tot libros scripturæ sanctæ, tot quotidianas consolationes & conciones nos habemus, & adhuc Deo nō satis confidimus. Nostræ amplissime diutiae in Christo, & tanta uerbi diuini opulentia possent magnum mare dici, præ una guttula. & stilla quam ipsis habent. Quid enim possunt ha-

IN NATIONAM

bere Ethnici, quām illā particulam diuini uerbi, scilicet legis naturae, Deus est conditor coeli & terre, & uerus Deus, id est, bonus & misericors est. Hanc tantilla guttula pro nostro mari, hac scintilla prae nostra ingenti luce norunt sic fœlicissime & commodissime uti, ut non mirum si pudeat nos & parente at nostri, qui nostra incomparabili abundantia, & opibus amplissimis Verbi Dei uix aliqua ex parte tam commode utimur. Ideo & Christus ipse tandem doctor, Matth. 12. & Iudæis & nobis gentibus hos Ninivitas, qui nostrā ignauiam obiurgent, obiurgavit. Surgeant, inquit, Ninivitæ in generatione hac & condemnabunt eam: quia poenitentiam egerunt ad prædicationem Iona prophetæ, & ecce plus quam Iona hic. Addit ergo tanto nos excellentius quiddam habere Ninivitis, quāto Christus Iona est maior. Merito tam acriter obiurgamur, qui ne aliquam partem quidem assequimur eius ardoris, nos, qui tam multis promissionibus et minis excitari debebamus, ubi Ninivitæ sine ulla promissione, tantum ad communiantis Iona uerbum crediderint. Sed quid facias, si uiuitur, sic est uita: ubi non est copia diuini Verbi, ibi ardentissima est sitis Verbi: ubi abundat, ibi studium & contemptus.

Et uidit Deus opera eorum,

conuer